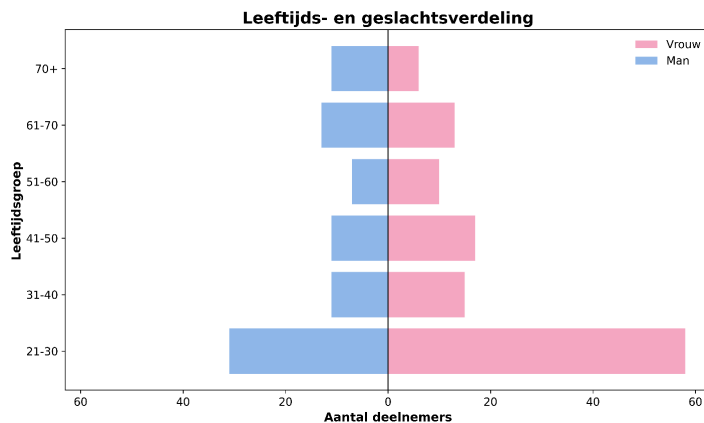

DIT ONTDEKTE WE DOOR KLEDING ONDER DE LOEP TE NEMEN

Met Kleding onder de Loep waren we afgelopen jaar aanwezig op festivals, markten en evenementen. Bezoekers konden een vezelmonster van hun kleding laten afnemen. We maakten ook een foto van de stof en onderzochten waarvan het kledingstuk was gemaakt. Al die gegevens hebben we geanalyseerd. Dit document geeft een kort overzicht van de interessantste resultaten.

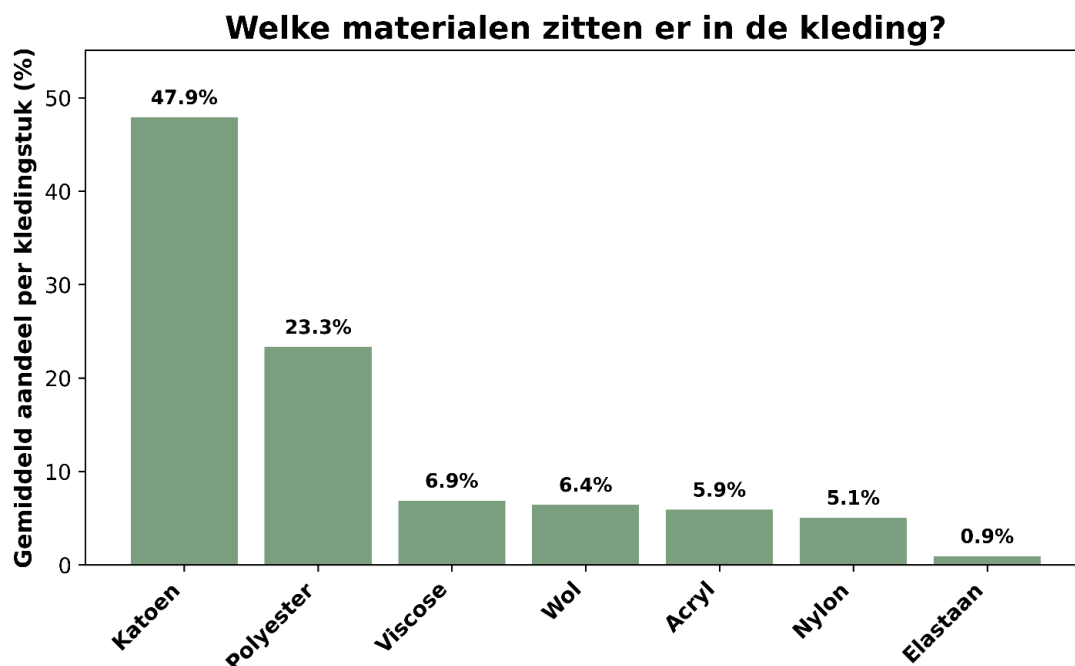
Veel relatief jonge mensen deden mee aan het project. Figuur 1 laat de leeftijds- en geslachtsverdeling zien van deelnemers die deze gegevens invulden.

Figuur 1. Een overzicht van de leeftijd en geslacht van de deelnemers.

KATOEN EN POLYESTER KOMEN HET VAAKST VOOR

Katoen kwamen we het vaakst tegen (figuur 2). Gemiddeld bestond 47,9% van een onderzocht kledingstuk uit katoen; polyester volgde met 23,3%. Daarnaast vonden we viscose, wol, acryl, nylon en elastaan.

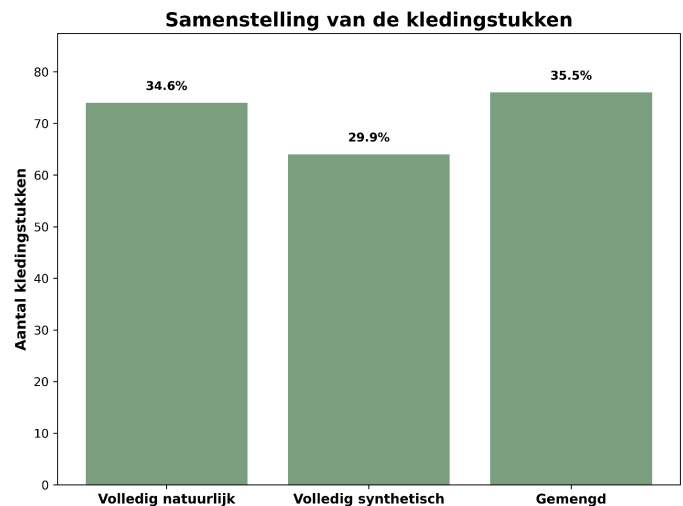

Figuur 2. De verschillende materialen die we in de kledingstukken hebben gevonden

SAMENSTELLING VAN DE KLEDINGSTUKKEN

Een kledingstuk bestaat lang niet altijd uit één soort materiaal. De grootste groep (35,5%) was een mix van natuurlijke en synthetische vezels. Daarnaast was 34,6% volledig natuurlijk en 29,9% volledig synthetisch (figuur 3).

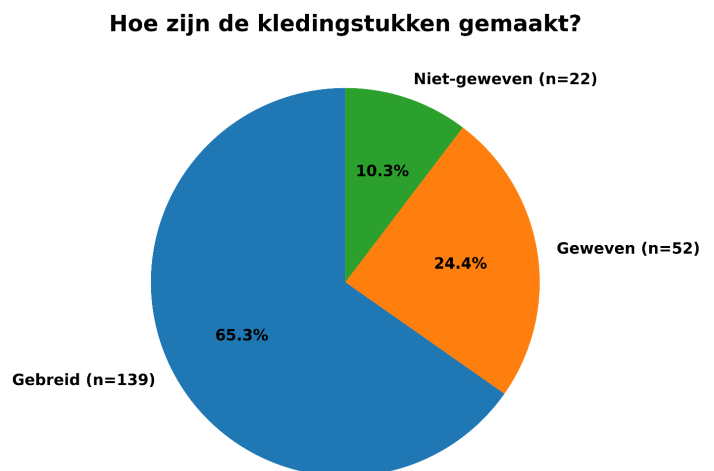
We zagen ook verschillen tussen deelnemers. Mannen droegen in onze steekproef gemiddeld wat oudere kleding en vaker kleding van natuurlijke vezels. Vrouwen droegen vaker nieuwere kleding en kleding met synthetische vezels. Tegelijkertijd droegen vrouwen ook vaker tweedehands kleding.

Figuur 3. Samenstelling van de geanalyseerde kledingstukken verdeeld in natuurlijk, synthetisch of gemengd.

GEBREID, GEWEVEN OF FLEECE, MAAKT DAT VERSCHIL?

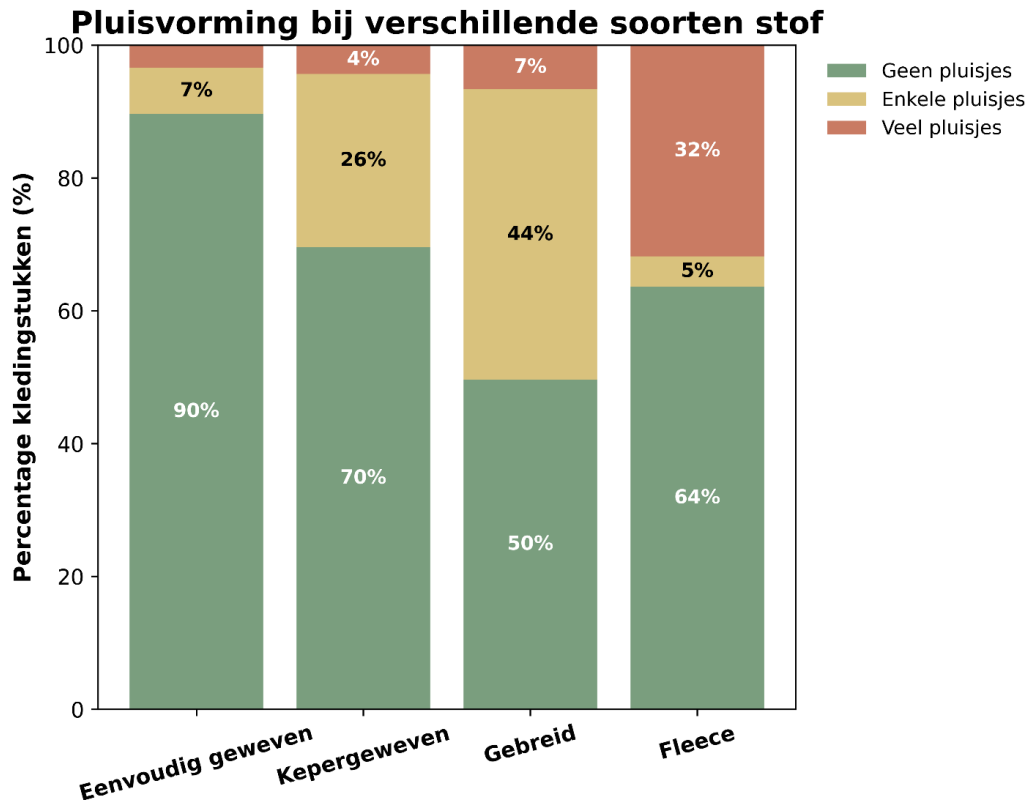
We keken niet alleen waarvan kleding gemaakt is, maar ook hoe de stof in elkaar zat. Op basis van foto's deelden we de kledingstukken in groepen in: 65,3% was gebreid, 24,4% geweven en 10,3% niet-geweven (figuur 4).

Figuur 4. Verschillende categorieën van kledingsoorten geanalyseerd in het project.

DE CONSTRUCTIE LIJKT SAMEN TE HANGEN MET PLUIZEN

Bij geweven kleding maakten we bovendien onderscheid tussen effenbinding, waarbij de draden elkaar kruislings afwisselen, en keperbinding, herkenbaar aan een schuin patroon. We zagen duidelijke verschillen in zichtbare pluisvorming (ook wel pillen genoemd). Fleece pluist het sterkst: bij 32% zagen we veel pluis. Bij kleding met effenbinding zagen we in 90% géén pluis; bij keperbinding was dat 70% (figuur 5).

Figuur 5. Pluisvorming gevonden bij de verschillende kledingcategorieën.

Dat betekent nog niet automatisch dat een kledingstuk dat meer pluist ook meer vezels aan de omgeving afgeeft. Dat onderzoeken we verder. Onze resultaten laten wel zien dat de constructie van de stof samenhangt met de hoeveelheid zichtbare pluis aan het oppervlak. Bij het kopen van kleding kan het dus zinvol zijn om niet alleen naar het materiaal op het etiket te kijken, maar ook naar de constructie en het oppervlak van de stof. Stof van 100% acryl bijvoorbeeld pluist gemakkelijk en kan snel minder mooi ogen.

ZELF DE KWALITEIT VAN KLEDING BEKIJKEN

Wil je in de winkel controleren of een kledingstuk goed in elkaar zit en of de stof snel zal pluizen? Een paar eenvoudige dingen kun je meteen bekijken:

1. Bekijk het oppervlak. Zie je bij nieuwe kleding veel losse vezeltjes of beginnende pluusjes? Wrijf de stof voorzichtig over elkaar. Ontstaan er snel pluusjes, dan kan dat wijzen op een minder slijtvaste stof.
2. Kijk naar de naden. Liggen de steken regelmatig en dicht bij elkaar? Trek voorzichtig aan de naad: ontstaan er meteen openingen?
3. Test de vorm. Rek een rekbaar stukje stof voorzichtig uit. Veert het weer netjes terug?
4. Bekijk knopen en ritsen. Zitten ze stevig vast en werken ze soepel?
5. Kijk verder dan het materiaal. ‘100% katoen’ betekent niet automatisch betere kwaliteit dan polyester of een mengsel. Garen, structuur en afwerking tellen mee. In onze steekproef zagen we bij geweven kleding minder zichtbare pluus dan bij gebreide kleding; over vezelverlies trekken we nog geen harde conclusie.
6. Tweedehands heeft een voordeel. Een kledingstuk dat meerdere keren gedragen en gewassen is, heeft al een praktijktest doorstaan. Als het er goed uitziet, kan dat iets zeggen over de kwaliteit.
7. Scan je kledinglabel. De PlasticFreeFuture-app van de Plastic Soup Foundation wordt uitgebreid met een functie om kledinglabels te scannen. Zo kun je straks zien welke materialen plastic bevatten, zoals polyester, acryl, nylon en elastaan.

JOUW PERSOONLIJKE RESULTATEN NIET ONTVANGEN?

Bij geweven kleding maakten we bovendien onderscheid tussen effenbinding, waarbij de draden elkaar kruislings afwisselen, en keperbinding, herkenbaar aan een schuin patroon. We zagen duidelijke verschillen in zichtbare pluusvorming (ook wel pillen genoemd). Fleece pluist het sterkst: bij 32% zagen we veel pluus. Bij kleding met effenbinding zagen we in 90% géén pluus; bij keperbinding was dat 70% (figuur 5).

KLEDING ONDER DE LOEP GAAT NAAR SCHOOL

Tot nu toe hebben we vooral kleding van volwassenen onderzocht. Daarom ontwikkelen we samen met Stichting GLOBE Nederland een lespakket voor middelbare scholen. Daarmee willen we onderzoeken wat jongeren dragen én wat zij weten over kleding en textiel.

De leerlingen gaan zelf vezels verzamelen en onder de microscoop onderzoeken. Zo verzamelen ze niet alleen gegevens voor het onderzoek, maar leren ze tegelijkertijd hoe je wetenschappelijk onderzoek doet.